

3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 1/2/3

2024

ECONOMICS

(Regular Elective)

Paper : ECO-RE-5016/5026/5036

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer any one Option

Answer either in English or in Assamese

OPTION—A

Paper : ECO-RE-5016

(Economic Development and Policy in India—I)

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define development.

উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) What is human capital?

মানব মূলধন কি ?

(2)

- (c) What is disguised unemployment?
ছদ্মবেশী নিবনুৱা কি ?
- (d) Define inequality of income.
আয় অসমতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (e) What do you mean by sustainable development?
বহনক্ষম উন্নয়ন মানে কি বুজা ?
- (f) Give an example of service sector.
সেৱা খণ্ডৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (g) What do you mean by poverty line?
দৰিদ্ৰতাৰ সীমাৰেখা বুলিলে কি বুজা ?
- (h) Define economic growth.
অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (i) What is urban unemployment?
নগৰী নিবনুৱা কি ?
- (j) Give the full form of HDI.
HDIৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(3)

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention two indicators of economic development.
অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ দুটা সূচক উল্লেখ কৰা।
- (b) Write two characteristics of under-developed economy.
অনুন্নত অৰ্থনীতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (c) What are the different types of unemployment?
বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ নিবনুৱাসমূহ কি কি ?
- (d) Mention the factors in development.
উন্নয়নৰ উপাদানসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (e) Differentiate between organized sector and unorganized sector.
সংগঠিত খণ্ড আৰু অসংগঠিত খণ্ডৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Distinguish between absolute poverty and relative poverty.
চৰম দৰিদ্ৰতা আৰু আপেক্ষিক দৰিদ্ৰতাৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(4)

- (b) Explain the importance of capital formation in the economic development.

অর্থনৈতিক উন্নয়নত মূলধন গঠনৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Suggest five measures for reducing rural unemployment in India.

ভাৰতত গ্ৰাম্য নিবনুৱা হ্ৰাসকৰণৰ বাবে পাঁচটা উপায় আগবঢ়োৱা।

- (d) Explain the relationship between sustainability and development.

বহনক্ষমতা আৰু উন্নয়নৰ মাজত সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) State any five causes of economic underdevelopment in India.

ভাৰতৰ অর্থনৈতিক অনগ্রসৰতাৰ যি কোনো পাঁচটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

- (f) Discuss briefly the importance of service sector in Indian economy.

ভাৰতীয় অর্থনীতিত সেৱা খণ্ডৰ ভূমিকা চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain the factors which contribute for the sustainable economic development.

কোনবোৰ উপাদানে বহনক্ষম অর্থনৈতিক উন্নয়নত সহযোগ আগবঢ়ায়, ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(5)

- (b) Explain the role of human capital in the economic development.

অর্থনৈতিক উন্নয়নত মানৱ মূলধনৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Discuss the occupational structure in organized and unorganized sectors in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ সংগঠিত আৰু অসংগঠিত খণ্ডৰ জীৱিকাৰ গাঁথনি ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Explain the role of capital in economic development.

অর্থনৈতিক উন্নয়নত মূলধনৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Discuss the causes of inequality of income in India. Suggest some measures to improve the situation. 5+5=10

ভাৰতৰ আয় অসমতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।
পৰিস্থিতিটোৰ উন্নতিৰ অৰ্থে কিছুমান ব্যৱস্থা আগবঢ়োৱা।

- (f) Explain the causes of unemployment problem in India.

ভাৰতত নিবনুৱা সমস্যাৰ কাৰণবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (g) Explain briefly the role of monetary policy and fiscal policy in Indian economy. 5+5=10

ভাৰতীয় অর্থনীতিত মুদ্রানীতি আৰু ৰাজকোষীয় নীতিৰ ভূমিকা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Explain the Centre-State financial relations in India.

ভাৰতৰ কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ মাজৰ বিত্তীয় সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION—B

Paper : ECO-RE-5026

(Money and Banking)

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is standard money?

মান মুদ্রা কি ?

(b) What is meant by money market?

মুদ্রাৰ বজাৰ মানে কি ?

(c) Define monetary policy.

মৌদ্রিক নীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(d) What is capital market?

মূলধনী বজাৰ কি ?

(e) What is the basic difference between bank and other financial institutions?

বেংক আৰু আন বিত্তীয় প্রতিষ্ঠানৰ মাজত মূল পাৰ্থক্য কি ?

(f) What is the full form of NSC?

NSCৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(g) What is financial derivative?

বিত্তীয় অৱকলজ কি ?

(h) What is a stock market?

ষ্টক বজাৰ কি ?

(i) Name one asset of a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংকৰ এটা পাওনাৰ নাম লিখা।

(j) Write one function of central bank.

কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ এটা কাৰ্য লিখা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention the primary functions of money.

মুদ্রাৰ প্ৰাথমিক কাৰ্যকেইটা উল্লেখ কৰা।

(b) What is meant by interest rate differentials?

সুদৰ হাৰৰ ভিন্নতা বুলিলে কি বুজা ?

(c) What is financial system?

বিত্তীয় ব্যৱস্থা কি ?

(d) What is portfolio management?

পত্ৰাধাৰ পৰিচালনা মানে কি ?

- (e) What is meant by term-structure of interest rate?

সময়-গাঁথনি সুদৰ হাৰ মানে কি ?

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Distinguish between money market and capital market.
মুদ্রা বজাৰ আৰু মূলধনী বজাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।
- (b) Explain briefly the developmental functions of the central bank.
কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ উন্নয়নমূলক কাৰ্যসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) Explain the components of liabilities of a commercial bank.
বাণিজ্যিক বেংকৰ দেনাৰ উপাংশবোৰ আলোচনা কৰা।
- (d) Explain the basic features of a developed money market.
এখন উন্নত মুদ্রা বজাৰৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যকেইটা ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) Discuss the role of financial institutions in economic development.
অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত বিত্তীয় প্রতিষ্ঠানৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (f) Write a short note on the problem of asymmetric information.

অসম্মিত তথ্যৰ সমস্যাৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss the basic features of current monetary policy of India.
ভাৰতৰ বৰ্তমানৰ মৌলিক নীতিৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
- (b) Discuss the instruments of monetary control of the central bank.
কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ মুদ্রা নিয়ন্ত্ৰণৰ পদ্ধতিবোৰ আলোচনা কৰা।
- (c) Discuss the sources of interest rate differentials.
সুদৰ হাৰৰ ভিন্নতাৰ উৎসসমূহ আলোচনা কৰা।
- (d) Explain the basic features of banking sector reforms initiated in India during 1991.
১৯৯১ চনত ভাৰতবৰ্ষত বেংকিং খণ্ডৰ সংস্কাৰৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যবোৰ আলোচনা কৰা।

- (e) What is meant by financial crisis?
Explain the main causes of global financial crisis. 2+8=10

বিত্তীয় সংকট বুলিলে কি বুজা? বিশ্বৰ অৰ্থনৈতিক সংকটৰ মূল কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Discuss the changing role and structure of Indian banking system. 5+5=10

ভাৰতীয় বেংকিং ব্যৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তিত ভূমিকা আৰু গাঁথনি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (g) Explain various approaches and determinants of money supply. 6+4=10

মুদ্রা যোগানৰ বিভিন্ন দৃষ্টিভঙ্গী আৰু নিৰ্ধাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Explain the objectives and problems of portfolio management of commercial banks. 5+5=10

বাণিজ্যিক বেংকৰ পত্ৰাধাৰ পৰিচালনাৰ মূল উদ্দেশ্য আৰু সমস্যাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION—C

Paper : ECO-RE-5036

(Environmental Economics)

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is environmental economics?

পৰিৱেশীয় অৰ্থনীতি কি ?

- (b) Define ecology.

পৰিৱেশতত্ত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (c) Is environment a public good?

পৰিৱেশ ৰাজহুৱা সম্পদ হয়নে ?

- (d) State one local environmental problem.

স্থানীয় পৰিৱেশৰ এটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

- (e) Define property rights.

সম্পত্তিৰ স্বত্ব বা অধিকাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (f) What is negative externality?

ঋণাত্মক বাহ্যিকতা কি ?

- (g) Define Pareto optimality.

পেৰাট'ৰ কাম্যতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(h) What is market failure?

বজাৰৰ বিফলতা কি ?

(i) Mention one evil effect of climate change.

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ এটা কুপ্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

(j) What is sustainable development?

বহনক্ষম উন্নয়ন কি ?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Distinguish between public good and private good.

ৰাজহুৱা সামগ্ৰী আৰু ব্যক্তিগত সামগ্ৰীৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(b) What is strong sustainability?

শক্তিশালী বহনক্ষমতা কি ?

(c) Mention two causes of climate change.

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(d) Define free riders problem.

মুক্ত আৰোহণৰ সমস্যাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(e) Write two objectives of sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the importance of studying environmental economics.

পৰিৱেশীয় অৰ্থবিজ্ঞান অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Briefly discuss Pigouvian taxes and effluent fees.

পিগোভিয়ান কৰ আৰু এফ্লুৱেণ্ট মাচুলৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(c) Explain the reasons for market failure for environmental goods.

পৰিৱেশীয় দ্ৰব্যৰ ক্ষেত্ৰত বজাৰ বিফলতাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write a short note on valuation of non-market goods and services.

অ-বজাৰৰ সা-সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ মূল্যাংকনৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা।

- (e) Discuss the effects of climate change.

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ পৰিণামসমূহ আলোচনা কৰা।

- (f) Explain transboundary pollution.

আন্তঃসীমান্ত প্ৰদূষণ বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss the key environmental issues and problems in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধান পৰিৱেশ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain different types of pollution.

প্ৰদূষণৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Explain diagrammatically how optimal level of pollution is determined. 10

কাম্য প্ৰদূষণ স্তৰ কিদৰে নিৰ্ধাৰিত হয়, চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What is global warming? Discuss the effects of global warming. 2+8=10

গোলকীয় উষ্ণতা কি? গোলকীয় উষ্ণতাৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) Explain the various measurements of sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ বিভিন্ন পৰিমাপসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss sustainable development from Indian perspective.

ভাৰতৰ প্ৰেক্ষাপটত বহনক্ষম উন্নয়ন আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss the implementation of various environmental policies in India.

ভাৰতবৰ্ষত ৰূপায়ন কৰা বিভিন্ন পৰিৱেশীয় নীতিবোৰ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the cost-benefit analysis of environmental policies and regulations.

পৰিৱেশীয় নীতি আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যয়-লাভ বিশ্লেষণটো ব্যাখ্যা কৰা।

***